H2F8R9

അധ്യായം അഞ്ച്

ഖിലാഫത്ത് (632-661 എ.ഡി)

പഠനനേട്ടങ്ങൾ

5.1 രാജഭരണ വ്യവസ്ഥയെക്കാൾ ഖിലാഫത്തിനുണ്ടായിരുന്ന മേന്മകളെ വിദ്യാർഥികൾ വിലയിരുത്തുന്നു.

5.2. നേതൃസ്ഥാനം വഹിക്കാനുള്ള അഭിരുചി വിദ്യാർഥികളിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നു.

5.3 ഭരിക്കുന്നവരും ഭരിക്കപ്പെടുന്നവരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ബൈഅത്തിലൂടെ ശക്തിപ്പെടുന്നുവെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ തിരിച്ചറിയുന്നു.

5.4 ജനാധിപത്യ മൂല്യങ്ങളുടെ ഔന്നത്യം വിദ്യാർഥികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.5 വ്യക്തി താൽപ്പര്യത്തെക്കാളും സംഘടിത താൽപ്പര്യത്തെക്കാളും പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഐക്യവും ഉദ്ഗ്രഥനവുമെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.6 ഐക്യമാണ് ഏറ്റവും വലിയ ശക്തിയെന്നും മദീനയിലെ ജനങ്ങളുടെ ഐക്യമാണ് പല യുദ്ധങ്ങളിലും അവരെ വിജയിപ്പിച്ചതെന്നും വിദ്യാർഥികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.7. യുദ്ധത്തിനും രക്തച്ചൊരിച്ചിലിനുമെതിരെ വിദ്യാർഥികളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നു.

5.8. ഭരണാധികാരി എപ്പോഴും ദീർഘ വീക്ഷണമുള്ളയാളാവണമെന്ന വിദ്യാർഥികൾ ഗ്രഹിക്കുന്നു.

5.9. തന്റെ നയങ്ങളിലൂടെയാണ് ഒരു ഭരണാധികാരി ഉന്നതനും സമ്മതനും ആകുന്നതെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ തിരിച്ചറിയുന്നു.

5.10. വൈദേശികാക്രമണങ്ങളിൽ നിന്നും എല്ലാവരും സ്വാതന്ത്ര്യം ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.11 അജ്ഞരെയും വിദ്യാരഹിതരെയും പെട്ടെന്ന് വഴി തെറ്റിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.12. ആഭ്യന്തര യുദ്ധം ഭരണകൂടത്തെത്തന്നെ ഇല്ലാതാക്കുമെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ തിരിച്ചറിയുന്നു.

5.13 ഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെയും പ്രജകളുടെയും ഉത്തരവാദിത്തം ഭരണാധികാരിയിലാണെന്ന് വിദ്യാർഥികൾ തിരിച്ചറിയുന്നു.

ഖലീഫ

> ഖലീഫ എന്ന പദം ഖുർആനിൽ രണ്ടർഥ ത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു - പ്രതിനിധി, പകരക്കാരൻ. **ഖുർആൻ 2:30**

പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദിന്റെ വിയോഗത്തിന് ശേഷം മദീനയിൽ രൂപീകൃതമായ പുതിയ ഭരണ വ്യവസ്ഥയാണ് ഖിലാഫത്ത്. പ്രസ്തുത ഭരണസംവിധാനത്തിൽ ഭരണാധികാരി ഖലീഫ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരിലാണ് അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഖലീഫ എന്ന അറബി പദത്തിന്റെ അർഥം 'പ്രതിനിധി' എന്നാകുന്നു. പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദിന്റെ വിയോഗാനന്തരം ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ സാരഥ്യം ഏറ്റെടുത്തപ്പോൾ പ്രസ്തുത ഭരണ നേതൃസ്ഥാനത്തിന് അബൂബക്കർ നൽകിയ ഔദ്യോഗികപദമാണ് ഖലീഫ. പ്രസ്തുത പദത്തിന്റെ വിശാലമായ അർഥം പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് സ്ഥാപിച്ച ക്ഷേമരാഷ്ട്രത്തിൽ അദ്ദേഹം നടപ്പാക്കിയ ഭരണം തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധി അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പകരക്കാരൻ എന്നാകുന്നു. ഗോത്രരാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥയിൽ ശൈഖിനെ തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്ന രീതിയിലൂടെ തന്നെയായിരുന്നു മിക്കവാറും ഖലീഫയെയും തിരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നത്. പ്രായം, സത്യസന്ധത, ഗോത്രാംഗങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള കഴിവ് എന്നിവ ശൈഖിനെ തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട മാനദണ്ഡങ്ങളായിരുന്നു. ആദ്യം ഓരോ കുടുംബത്തിലെയും മുതിർന്ന വ്യക്തി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട വ്യക്തിയെ ശൈഖായി അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്ന് പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. ഒന്നിലധികം പേർ ഉണ്ടെങ്കിൽ, ഭൂരിഭാഗം പേരും അംഗീകരിക്കുന്ന വ്യക്തിയെ ശൈഖായി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. തുടർന്ന് ഗോത്രാംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും പ്രസ്തുത വ്യക്തിയെ ശൈഖായി പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. എ.ഡി. 632 മുതൽ 661 വരെ നാല് ഖലീഫമാർ മദീന കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഭരണം നടത്തിയിരുന്നു. ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയിലൂടെ എല്ലാ മൂല്യങ്ങളും തത്ത്വങ്ങളും ഉൾക്കൊണ്ടായിരുന്നു അവർ ഭരണം നടത്തിയിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഇവരുടെ ഭരണം ചരിത്രത്തിൽ സച്ചരിതരായ നാല് ഖലീഫമാരുടെ ഭരണം എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്.

അബൂബക്കർ	632 634 എ.ഡി.
ഉമർ	634 644 എ.ഡി.
ഉസ്മാൻ	644 656 എ.ഡി.
അലി	656 661 എ.ഡി.

ഖലീഫയെ തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള ആദ്യനടപടി, പ്രമുഖരായ ഒരു കൂട്ടം ആളുകളുടെ സമിതിയോ അതല്ലെങ്കിൽ വ്യത്യസ്ത ഗോത്രങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിന്നോ ഒരാളുടെ പേർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. പിന്നീട് എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തെ ഭരണാധികാരിയാക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ മുഴുവൻ പേരും ഒന്നിച്ച് ഒരു സ്ഥലത്ത് വച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ഖലീഫയായി അംഗീകരിക്കുന്നതായി പ്രഖ്യാ

പിക്കുന്നു. ഈ പ്രഖ്യാപനം അറബി ഭാഷയിൽ ബൈഅത്ത് (അനുസരണ പ്രതി ജ്ഞ) എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. ബഹുഭൂരിഭാഗം ആളുകളും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തിക്ക് ബൈഅത്ത് ചെയ്താൽ, അദ്ദേഹത്തെ അംഗീകരിക്കാത്ത വിഭാഗവും പൊതുനന്മയ്ക്കുവേണ്ടി അയാളുടെ ഖലീഫസ്ഥാനം അംഗീകരിക്കുന്നു. ബൈഅത്ത് ഇല്ലാതെ ഒരാൾക്ക് ഖലീഫയാകാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഭരണാധികാരിയെ ഇത്തരത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഖിലാഫത്ത് ഭരണം ഒരു പരിധി വരെ ജനാധിപത്യമൂല്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നത്.

അബൂബക്കർ (632-634 എ.ഡി)

എ.ഡി. 632 ൽ പ്രവാചകൻ മരണപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് ഇസ്‌ലാമിക ക്ഷേമ രാഷ്ട്രത്തിൽ അടുത്ത ഭരണാധികാരി ആരായിരിക്കും എന്നതിന്റെ പേരിൽ അരക്ഷിതാവസ്ഥ സംജാതമായി. അൻസാറുകളുടെയും മുഹാജിറുകളുടെയും ഇടയിലായിരുന്നു ഭരണാധികാരിയെച്ചൊല്ലി തർക്കമുണ്ടായത്. അൻസാറുകൾ സഖീഫ-ബനി-സഅ്ദ് (മദീനയിലെ കൂടിയാലോചന വേദിയിൽ) എന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരുമിച്ച് കൂടുകയും അടുത്ത ഭരണാധികാരി തങ്ങളിൽ നിന്ന് ആകണമെന്ന് ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്തു. കാരണം അൻസാറുകളാണ് ഹിജ്റ വേളയിൽ പ്രവാചകനും മുസ്‌ലിമുകൾക്കും അഭയവും എല്ലാ സഹായവും നൽകിയത്. അതുകൊണ്ട് തങ്ങളാണ് ഈ സ്ഥാനത്തിന് അർഹരെന്ന് അൻസാറുകൾ വാദമുന്നയിച്ചു. അവർ സഅദ് ബിൻ ഉബൈദയെ ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നേതൃസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അൻസാറുകളുടെ ഈ ചർച്ചയെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞ മുഹാജിറുകളിൽപ്പെട്ട അബൂബക്കർ ഉമർ ഉബൈദ എന്നിവർ ഉടൻതന്നെ ഈ ചർച്ചാവേദിയിൽ എത്തുകയും അവരുടെ അവകാശവാദത്തെ എതിർക്കുകയും മുഹാജിറുകളുടെ അവകാശമാണ് അടുത്ത ഭരണാധികാരിയെന്ന ന്യായീകരണമുന്നയിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രശ്നത്തിന്റെ ഗൗരവം മനസ്സിലാക്കിയ അബൂബക്കർ ഈ ചർച്ച അവസാനിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ പ്രവാചകൻ സ്ഥാപിച്ചെടുത്ത തങ്ങളുടെ ഐക്യം ഇല്ലാതാകുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കി. ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം മുന്നോട്ട് വന്ന്, ജനങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് ഐക്യം നിലനിർത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന പ്രസംഗം നടത്തി. പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിച്ചത് നിങ്ങൾ ഉമറിനെയോ അബൂ ഉബൈദയെയോ ഭരണാധികാരിയായി അംഗീകരിക്കുക എന്ന് പറഞ്ഞു കൊണ്ടായിരുന്നു. ഇതുകേട്ട ഉമർ മുന്നോട്ട് വരികയും അബൂബക്കറിന്റെ കൈപിടിച്ചു കൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ ഖലീഫയായി അംഗീകരിക്കുന്നു എന്ന് ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് മുഹാജിറുകളും പിന്നീട് അൻസാറുകളും അബൂബക്കറിനെ ഖലീഫയായി ബൈഅത്ത് ചെയ്തു. ഇങ്ങനെയാണ് അബൂബക്കർ ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ഖലീഫയാകുന്നത്.

ഖലീഫ ആയതിനുശേഷം ജനങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് അബൂബക്കർ ഒരു പ്രസംഗം നടത്തുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ചുരുക്കം ഇതായിരുന്നു. ഭരണത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം നിങ്ങൾ എന്നിൽ ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു, നിങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കഴിവുള്ള ആൾ ഞാനല്ല, നിങ്ങളുടെ ഉപദേശവും സഹായവും എനിക്ക് എപ്പോഴും ആവശ്യമുണ്ട്. ഞാൻ നന്മ ചെയ്യുമ്പോൾ നിങ്ങൾ എന്നെ

അനുസരിക്കുക, എനിക്ക് എന്തെങ്കിലും തെറ്റ് സംഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും എന്നെ തിരുത്തുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങളിൽ ഏറ്റവും അശക്തർ എന്റെ കയ്യിൽ എന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെടും. ഞാൻ പ്രവാചകന്റെയും ദൈവത്തിന്റെയും നിയമങ്ങൾ അനുസരിക്കുവോളം നിങ്ങൾ എന്നെയും അനുസരിക്കുക. പ്രവാചകനെയും പ്രവാചകന്റെയും ദൈവത്തിന്റെയും നിയമങ്ങൾ ഞാൻ നിരാകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ എന്നെ അനുസരിക്കേണ്ടതില്ല.

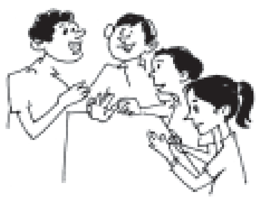

അബൂബക്കറിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ജനാധിപത്യരീതികൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു-സംവദിക്കുക.

അബൂബക്കർ നേരിട്ട ആഭ്യന്തര പ്രശ്നങ്ങൾ

1. സക്കാത്ത് നിഷേധം
2. കള്ള പ്രവാചകത്വവാദവും റിദ്ദ യുദ്ധവും
3. സിറിയയിലേക്കുള്ള സൈനികപര്യടനം

സക്കാത്ത് നിഷേധം

മദീനയുടെ അതിർത്തിയിലുള്ള രണ്ട് പ്രധാനപ്പെട്ട ഗോത്രങ്ങളായിരുന്ന അബ്സ്, ദുബ്യാൻ എന്നിവ പ്രവാചകൻ മരണപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് മുസ്‌ലിമുകൾ നിർബന്ധമായും കൊടുക്കേണ്ട സക്കാത്ത് നികുതി നൽകുന്നതിൽ നിന്നും ഇവർ വിട്ടുനിന്നു. തങ്ങളുടെ ഈ തീരുമാനം അവർ ഖലീഫ അബൂബക്കറിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഖലീഫയുടെ ഉപദേശകസമിതിയിലെ അംഗങ്ങൾ ഇവർക്കെതിരെ പെട്ടെന്ന് സൈനികനീക്കം നടത്തരുതെന്ന് ഖലീഫയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. എന്നാൽ പ്രവാചകൻ തുടങ്ങിവച്ച സക്കാത്ത് നിഷേധിക്കുന്നവർക്കെതിരെ ശിക്ഷാനടപടികൾ തീർച്ചയായും സ്വീകരിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു.

അബൂബക്കർ പറഞ്ഞു: സക്കാത്ത് മുസ്‌ലിമുകൾ നൽകേണ്ട നിർബന്ധിത നികുതിയാണ്, പ്രവാചകൻ ആവിഷ്കരിച്ച നിയമം തെറ്റിക്കാനുള്ള അവകാശം എനിക്കില്ല, ഒട്ടകത്തിന്റെ കടിഞ്ഞാണാണ് നിങ്ങളിൽ നിന്നും സക്കാത്തായി പിരിച്ചെടുക്കേണ്ടതെങ്കിൽ, അത് നിങ്ങൾ നൽകുന്നതു വരെ നിങ്ങളോട് ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യും. സക്കാത്ത് നിഷേധികൾ മദീനയെ ആക്രമിക്കാൻ തയാറെടുത്തത് മുൻകൂട്ടി അറിഞ്ഞ അബൂബക്കർ ശക്തമായ സൈനിക നീക്കത്തിലൂടെ മദീനയെ പ്രതിരോധിക്കുകയും സക്കാത്ത് നിഷേധികളെ കീഴടക്കുകയും സക്കാത്ത് അവരിൽ നിന്നും പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

കള്ളപ്രവാചകത്വവാദവും റിദ്ദ യുദ്ധവും

പ്രവാചകന്റെ മരണത്തെത്തുടർന്ന് മദീനയിൽ രൂപപ്പെട്ട മറ്റൊരു പ്രവണതയായിരുന്നു, കള്ളപ്രവാചകത്വവാദം. അബൂബക്കർ നേരിട്ട ഏറ്റവും വലിയ പ്രതിസന്ധിയും ഈ കള്ള പ്രവാചകന്മാരായിരുന്നു. പ്രവാചകൻ മരണപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചിരുന്ന സ്വാധീനം സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്നതിന് വേണ്ടി ചില വ്യക്തികൾ സ്വയം പ്രവാചകന്മാരായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഇതിനെയാണ് കള്ള പ്രവാചകത്വവാദം എന്നുപറയുന്നത്.

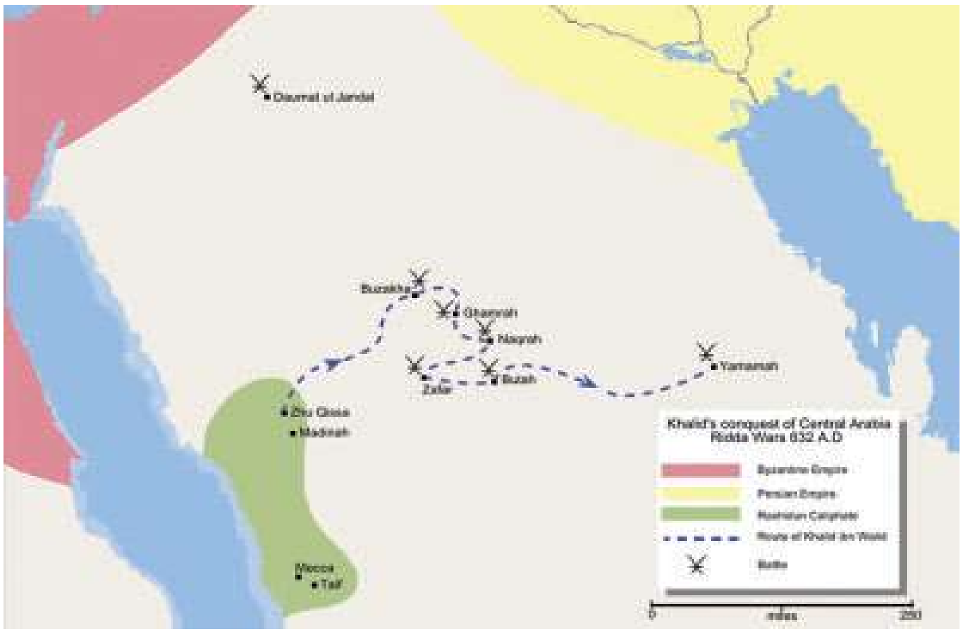

ചിത്രം 5.1 റിദ യുദ്ധഭൂമി

പ്രവാചകന്റെ അവസാന നാളുകളിൽ യമൻ കേന്ദ്രീകരിച്ച് കള്ള പ്രവാചകത്ത വാദത്തിന് തുടക്കമിട്ട ഗോത്രനേതാവാണ് അസ്‌വദുൽ അൻസി. ഇസ്‌ലാം ഒരു തത്വ സംഹിതയാണ്. മുഹമ്മദ് അന്ത്യ പ്രവാചകനാണ്, അദ്ദേഹത്തിന് ശേഷം ലോകത്തിൽ ഇനിയൊരു പ്രവാചകൻ അവതരിക്കുകയില്ല എന്നത് ഇസ്‌ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വവുമാണ്. അതുകൊണ്ട് അസ്‌വദുൽ അൻസിക്കെതിരെ പ്രവാചകൻ സൈന്യത്തെ യമനിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും അസ്‌വദുൽ അൻസിയെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അസ്‌വദിന്റെ മരണവാർത്ത മദീനയിൽ എത്തുന്നത് പ്രവാചകന്റെ വിയോഗത്തെ തുടർന്ന് അബൂബക്കർ ഖലീഫ ആയതിന് ശേഷമായിരുന്നു. നജ്ദ് കേന്ദ്രീകരിച്ച് കള്ള പ്രവാചകത്വം ഉയർത്തിയ ഗോത്രനേതാവാണ് തുലൈഹ. ഖാലിദ് ഇബ്നു വലീദിന്റെ കീഴിൽ വലിയൊരു സൈന്യത്തെ അയച്ചുകൊണ്ട് തുലൈഹയുടെ പ്രചരണത്തെ അബൂബക്കർ ഇല്ലാതാക്കി. മധ്യ-അറേബ്യ കേന്ദ്രീകരിച്ച് പ്രവാചകത്ത വാദമുന്നയിച്ച ബനു തഗ്‌ലിബ് ഗോത്രത്തിലെ ക്രിസ്തീയ വനിതയാണ് സജ്ജാഹ്. തന്റെ വാക്ചാതുര്യത്തിലൂടെ ജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ പിടിച്ചു പറ്റാൻ പ്രത്യേകം കഴിവുണ്ടായിരുന്ന സജ്ജാഹിന് ധാരാളം അനുയായികളെ പെട്ടെന്ന് സമ്പാദിക്കാനായി. സജ്ജാഹ് കള്ള പ്രവാചകത്വവാദവുമായി

വന്ന മുസൈലിമയുമായി ചേർന്നുകൊണ്ട് കൂടുതൽ ശക്തയായി. എന്നാൽ യമാമ യുദ്ധത്തിൽ അവർ വധിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി.

യമാമയിലെ ബനൂ ഹനീഫ ഗോത്രത്തിലെ നേതാവായ മുസൈലിമയായിരുന്നു കള്ള പ്രവാചകത്ത്വവാദവുമായി വന്നവരിൽ ഏറ്റവുമധികം കുപ്രസിദ്ധി നേടിയത്. തന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിലൂടെ ജനങ്ങളെ പെട്ടെന്ന് ആകർഷിക്കാനുള്ള കഴിവ് മുസൈലിമയ്ക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മധ്യ-അറേബ്യയിലെ നിരവധി ജനങ്ങൾ ഇദ്ദേഹത്തെ പ്രവാചകനായി അംഗീകരിക്കുകയും അനുയായികളായി മാറുകയും ചെയ്തു. ഇതോടൊപ്പം തന്റെ അംഗബലം കൂട്ടുവാനായി മുസൈലിമ സജ്ജാഹിനെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവരെ നേരിടാൻ ഖാലിദ് ഇബ്നു വലീദിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വലിയൊരു സൈന്യത്തെ ഖലീഫ അബൂബക്കർ അയയ്ക്കുകയും യമാമയിൽ വച്ച് മുസൈലിമയുമായി യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടുകയും ചെയ്തു. യമാമ യുദ്ധമായിരുന്നു കള്ള പ്രവാചകത്വത്തിനെതിരെയുള്ള ഏറ്റവും വലിയ യുദ്ധം. ഈ യുദ്ധത്തിൽ ഏകദേശം 1100 ഓളം മുസ്ലിമുകൾ മരണപ്പെട്ടു. അതിൽ തന്നെ 70 പേർ ഖുർആൻ പൂർണ്ണമായും മനപ്പാഠമാക്കിയവരായിരുന്നു (ഹാഫിള്).

ഇസ്ലാമിന്റെ മത നിയമമനുസരിച്ച് കള്ള പ്രവാചകത്വവാദവുമായി വന്നവർ അതിലൂടെ ഇസ്ലാം മതത്തിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുപോയവരാണ്. ഇസ്ലാം മതത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തു പോയവർ എന്നർഥത്തിലാണ് അവർക്കെതിരെയുള്ള ഈ യുദ്ധങ്ങളെ റിദ്ദ യുദ്ധങ്ങൾ എന്നുപറയുന്നത്.

ചിത്രം 5.2 യമാമ

സിറിയയിലേക്കുള്ള സൈനികപര്യടനം

പ്രവാചകൻ മരണാസന്നനായി കിടക്കുന്ന വേളയിൽ അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചതായിരുന്നു സിറിയയിലേക്കുള്ള മുസ്ലിം സൈനികപര്യടനം. സിറിയയിലേക്ക്

ചിത്രം 5.3 അബൂബക്കറിന്റെ ഖിലാഫത്ത് ഭരണവിസ്തൃതി

പ്രവാചകൻ അയച്ച ദൂതനെ സിറിയയിലെ ക്രിസ്തീയഭരണകൂടം വധിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനുപകരം ചോദിക്കാനായിരുന്നു ഏറ്റവും പ്രായം കുറഞ്ഞ ഉസാമായുടെ നേതൃത്ത്വത്തിൽ സിറിയയിലേക്ക് ഒരു സൈന്യത്തെ നിയോഗിച്ചത്. പ്രവാചകന്റെ മരണത്തെ ത്തുടർന്ന് അബൂബക്കർ ഖലീഫയായപ്പോൾ ആഭ്യന്തര പ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം ഈ പര്യടനം നിർത്തി വയ്ക്കാനും പിന്നീട് ആലോചിച്ച് ഉചിത തീരുമാനമെടുക്കാമെന്നും ഉപദേശകസമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എന്നാൽ പ്രവാചകന്റെ ആജ്ഞ ലംഘിക്കാൻ എനിക്ക് അവകാശമില്ല എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് പ്രസ്തുത സൈന്യത്തെ തന്നെ അദ്ദേഹം സിറിയയിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും യുദ്ധത്തിൽ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഖുർആൻ ക്രോഡീകരണം

അബൂബക്കർ ഖലീഫയായിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ യമാമ യുദ്ധത്തിന് ശേഷമായിരുന്നു ഖുർആൻ ക്രോഡീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത മുസ്ലിം സമൂഹം മനസ്സിലാക്കുന്നത്. യമാമ യുദ്ധത്തിൽ ഖുർആൻ മനപ്പാഠമാക്കിയിരുന്ന 70-ഓളം പ്രവാചക അനുയായികൾ മരണപ്പെട്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഭാവിതലമുറയ്ക്ക് വേണ്ടി ഖുർആൻ എഴുതി സൂക്ഷിക്കുവാൻ ഉപദേശക സമിതിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ ഒരു സംഘം പണ്ഡിതന്മാരെ ഏൽപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത കൗൺസിലിന് നേതൃസ്ഥാനം വഹിച്ചത് സൈദ് ഇബ്നു സാബിത്തായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് കീഴിൽ ഖുർആൻ ക്രോഡീകരിച്ച ശേഷം ആ കൈയെഴുത്ത് പ്രതി പ്രവാചകന്റെ ഭാര്യയായിരുന്ന ഹഫ്സയുടെ കൈയിലായിരുന്നു അബൂബക്കർ സൂക്ഷിക്കാൻ ഏൽപ്പിച്ചത്.

യമാമ യുദ്ധം: *ഇതിന് മുമ്പ് ഇത്രയും ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഒരു യുദ്ധത്തിൽ മുസ്ലിമുകൾ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. പതിനായിരക്കണക്കിന് കപടവിശ്വാസികൾ ഇതിൽ കൊല്ലപ്പെടുകയുണ്ടായി. അതുകൊണ്ട് യമാമ താഴ്‌വര മരണത്തിന്റെ പൂങ്കാവനം എന്നറിയപ്പെട്ടു. തബരി.*

ഏതെല്ലാം രീതിയിലാണ് അബൂബക്കർ തന്റെ പ്രാരംഭ പ്രസംഗത്തിലെ വാക്കുകൾ അർഥവത്താക്കിയത്? ചർച്ച ചെയ്യുക.

ഉമർ ഇബ്നു ഖത്താബ് (634-644 എ.ഡി)

ഒന്നാം ഖലീഫ അബൂബക്കർ മരണക്കിടക്കയിൽ വച്ച് അടുത്ത ഖലീഫയായി ഉമർ ഇബ്നു ഖത്താബിനെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തു. അബൂബക്കറിന്റെ മരണത്തിന് ശേഷം അടുത്ത ഖലീഫയായി ഉമറിനെ ഉപദേശകസമിതി ബൈഅത്ത് ചെയ്തു.

അതോടെ മുഴുവൻ ജനങ്ങളും ഉമറിനെ ഖലീഫയായി അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. ജാഹിലിയ്യാ കാലഘട്ടത്തിൽ ഖുറൈശി കൾക്കിടയിൽ സ്ഥാനവും പദവിയും ഉണ്ടായിരുന്ന യോദ്ധാവായിരുന്നു ഉമർ. മാത്രമല്ല അക്ഷരാഭ്യാസമുള്ള ചുരുക്കം ചില വ്യക്തികളിൽ ഒരാളായിരുന്നു ധനികനായ ഉമർ.

ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലുണ്ടായ ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ വിസ്തൃതി

ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലായിരുന്നു ജറുസലേം ഉൾപ്പെടെ സിറിയയും ഇറാൻ, ഇറാഖ് ഉൾപ്പെടെ പേർഷ്യയും ആഫ്രിക്കയിലെ ഈജിപ്തും കീഴടക്കിക്കൊണ്ട് ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ വിസ്തൃതി വർധിപ്പിച്ചത്. പിടിച്ചടക്കലിന് വേണ്ടി യുള്ള യുദ്ധത്തിലൂടെ ആയിരുന്നില്ല. മറിച്ച്, അതിർത്തി സംരക്ഷണാർഥവും പ്രതിരോധത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള യുദ്ധങ്ങളിലൂടെയായിരുന്നു ഇവയെല്ലാം

ചിത്രം 5.4 പേർഷ്യൻ ബൈസന്റയൻ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ

പിടിച്ചടക്കിയത്. അബൂബക്കറിന്റെ കാലം മുതൽ തന്നെ പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യവും റോമൻ സാമ്രാജ്യവും ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തോട് ശത്രുത നിലപാടായിരുന്നു സ്വീകരിച്ചിരുന്നത്. ഇരുസാമ്രാജ്യങ്ങളും അതിർത്തിയിലുള്ള മുസ്‌ലിമുകളുടെ താമസ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിരന്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതില്ലാ താക്കാൻ അബൂബക്കറിനെപ്പോലെ ഉമറും അതിർത്തിയിൽ പ്രശ്നമുണ്ടാക്കുന്ന വർക്കെതിരെ സൈനിക നീക്കം നടത്തി. ആദ്യമായി അദ്ദേഹം നേരിടുന്നത് പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തെ ആയിരുന്നു. പേർഷ്യൻ സൈന്യവുമായി ആദ്യം ഹാഫിർ എന്ന സ്ഥലത്ത് വച്ച് നടത്തിയ യുദ്ധത്തിൽ മുസ്‌ലിം സൈന്യമാണ് പരാജയപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ പിന്നീട് പേർഷ്യൻ സൈന്യവും മുസ്‌ലിം സൈന്യവും തമ്മിൽ ധാരാളം യുദ്ധങ്ങൾ നടക്കുകയുണ്ടായി. മുസ്‌ലിമുകൾക്ക് നല്ല രീതിയി ലുള്ള ഒരു വിജയം ലഭിക്കുന്നത് നമാരഖ് എന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ച് നടന്ന യുദ്ധത്തി

ലായിരുന്നു. തുടർന്നു നടന്ന ജസർ എന്ന യുദ്ധത്തിൽ പേർഷ്യൻ സൈന്യം മുസ്‌ലിങ്ങളെ പരാജയപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ ബുവൈച്ച് യുദ്ധത്തിൽ മുസ്‌ലിം സൈന്യം പേർഷ്യക്കാരെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയും അവരുടെ ശക്തി ക്ഷയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

മുസ്‌ലിം സൈന്യത്തെ പൂർണ്ണമായും കീഴടക്കാൻ വേണ്ടി അന്നത്തെ പേർഷ്യൻ ഭരണാധികാരി ആയിരുന്ന യസ്ദഗിർദ് വലിയൊരു സൈന്യത്തെ തയാറാക്കി. പേർഷ്യയിലുള്ള ഖാദിസിയ്യ എന്ന സ്ഥലത്തുവച്ച് ഇരുസൈന്യവും ഏറ്റുമുട്ടി. മുസ്‌ലിം സൈന്യത്തിന്റെ സൈന്യാധിപൻ സഅ്ദ് ഇബ്നു അബീ വഖാസ് ആയിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കാൻ പിന്നീട് ഖാലിദ് ഇബ്നു വലീദിന്റെ നേതൃത്ത്വത്തിൽ മദീനയിൽ നിന്ന് വലിയൊരു സൈന്യം ഖാദിസിയ്യയിൽ എത്തുകയുണ്ടായി. എ.ഡി. 634 ൽ നടന്ന ഈ യുദ്ധത്തിൽ പേർഷ്യൻ ഭരണാധികാരിയെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയും പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായ മാദായിൻ പിടിച്ചെടുക്കുകയും പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യം ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭാഗമാവുകയും ചെയ്തു.

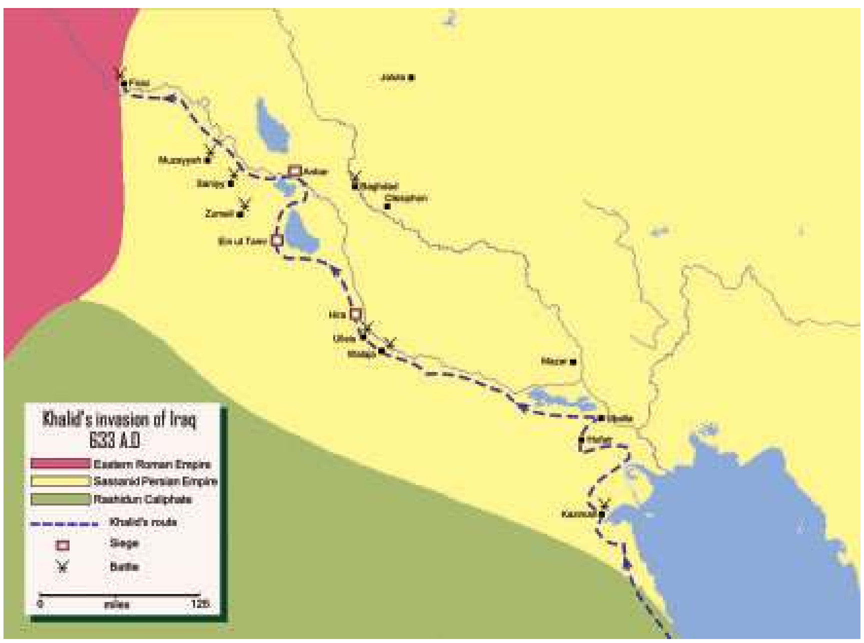

ചിത്രം 5.5 പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യം ഖിലാഫത്ത് ഭരണത്തിൻ കീഴിൽ

സിറിയയും ജറുസലേമും കീഴടക്കൽ

പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തെപ്പോലെ തന്നെ റോമാസാമ്രാജ്യവും ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തിനെതിരെ നിരന്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പേർഷ്യൻ സാമ്രാജ്യം മുഴുവൻ ഖാദിസിയ്യ യുദ്ധത്തിൽ കീഴടക്കിയതോടെ മുസ്‌ലിമുകൾ കൂടുതൽ ശക്തരായി മാറിയത് റോമാഭരണകൂടത്തെ ചൊടിപ്പിക്കാനിടയായി. റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കിഴക്കെ അറ്റത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രവിശ്യയായ സിറിയയിലെ ക്രിസ്ത്യൻ ഭരണാധികാരിയായിരുന്നു മുസ്‌ലിമുകൾക്കെതിരെ ഏറ്റവുമധികം ശത്രുതാനിലപാട് വച്ചു പുലർത്തിയത്.

പേർഷ്യയിലെ വിജയത്തിന് ശേഷം ഖാലിദ് ഇബ്നു വലിദിനോട് നേരെ സിറിയ യിലേക്ക് മറ്റൊരു സൈനികനീക്കം നടത്താൻ ഉമർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. മുസ്‌ലിം സൈന്യം സിറിയയിലെ ക്രിസ്ത്യൻ ഭരണകൂടവുമായി ഏറ്റുമുട്ടുകയും സിറിയ യിലെ പഴയ പട്ടണമായ ഡമസ്കസ് പിടിച്ചടക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കിഴക്കൻ മേഖലയിലെ ബൈസാന്റെെൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിയായ ഹെർക്കുലിയസ് വലിയൊരു സൈന്യവുമായി സിറിയയിലേ ക്കെത്തുകയും യർമൂക്ക് എന്ന സ്ഥലത്തുവച്ച് മുസ്‌ലിമുകളെ നേരിടുകയും ചെയ്തു (635–636 എ.ഡി). പ്രസ്തുത യുദ്ധത്തിൽ മുസ്‌ലിം സേനയുടെ നായകൻ അബൂ ഉബൈദയായിരുന്നു. ഈ യുദ്ധത്തിൽ മുസ്‌ലിം സൈന്യം വിജയിക്കുകയം സിറിയമുഴുവനും കീഴടക്കുകയും ചെയ്തു. ഇസ്‌ലാമിക ജൂതന്മാരുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും മുസ്‌ലിമുകളുടെയും പുണ്യസ്ഥലമായി അറിയപ്പെടുന്ന ജെറുസലേം നഗരം മുസ്‌ലിമുകൾ അബു ഉബൈദയുടെ നേതൃത്ത്വത്തിൽ യുദ്ധ മൊന്നും കൂടാതെത്തന്നെ പിടിച്ചടക്കുകയുണ്ടായി.

ചിത്രം 5.6 സിറിയ കീഴടക്കുന്നു.

ഈജിപ്ത് കീഴടക്കൽ

യർമൂക്ക് യുദ്ധത്തിന് ശേഷം സിറിയ പൂർണമായും കീഴടങ്ങുകയും പടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തി സംരക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ക്രിസ്ത്യൻ ഭരണാധികാരികളിൽ നിന്നുള്ള ഉപദ്രവം അവസാനിക്കുകയും ചെയ്തു. യർമൂക്ക് യുദ്ധവേളയിൽ മുസ്‌ലീം സൈന്യത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട സൈനിക നേതാവായിരുന്നു അംറ് ഇബ്നുൽ ആസ്സ്. ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു ഈജിപ്ത് പിടിച്ചടക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം ഉമറിനോട് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതും ഖലീഫയുടെ അനുവാദം ചോദിക്കുന്നതും. ഉമറിൽ നിന്ന് തന്ത്രപരമായി അതിനുള്ള അനുവാദം അദ്ദേഹം നേടിയെടുക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് സീനായി മരുഭൂമി കടന്ന് മുസ്‌ലീം സൈന്യം ഈജിപ്ത്തിലെത്തുകയും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന റോമൻ ഗവർണറെ പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പൗരാണിക നഗരമായ അലക്സാണ്ട്രിയ പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. എ.ഡി 642 –ഓടെ ഈജിപ്ത് മുഴുവൻ പിടിച്ചടക്കുകയും ഫുസ്താത്ത് എന്ന നഗരം സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട് അത് കേന്ദ്രമായി മുസ്‌ലിം ഭരണം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

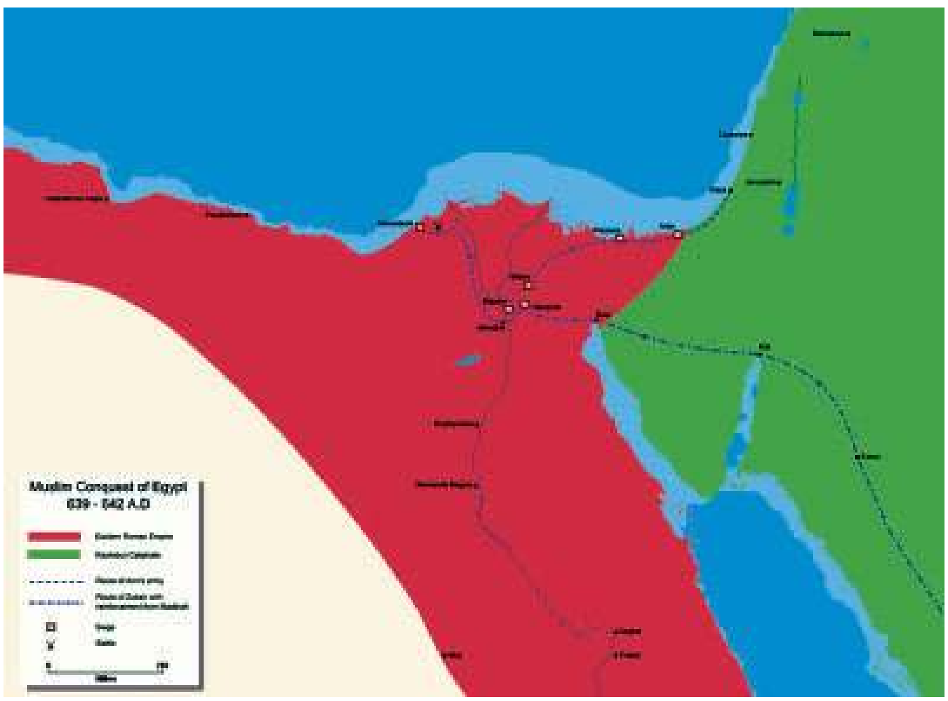

ചിത്രം 5.7 ഈജിപ്ത മുസ്‌ലിമുകൾ കീഴടക്കുന്നു.

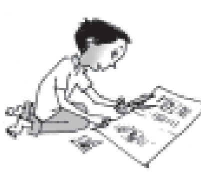

ഭൂപടങ്ങൾ വീക്ഷിക്കുകയും ഖിലാഫത്ത് കാലഘട്ടത്തിലെ ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ വിസ്തൃതിയെപ്പറ്റി കുറിപ്പ് തയാറാക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഉമറിന്റെ ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങൾ

പേർഷ്യയും റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായ സിറിയയും ഈജിപ്തും കീഴടക്കിക്കൊണ്ട് ഇസ്‌ലാമിക സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ വിസ്തൃതി വർധിപ്പിച്ചത് ഉമർ ആയിരുന്നു. പിടിച്ചടക്കിയ സ്ഥലങ്ങൾ മുഴുവനും ഏകീകരിച്ചുകൊണ്ട് വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു മാതൃകാ ഭരണം കാഴ്ചവയ്ക്കാൻ ഉമറിന് കഴിഞ്ഞു. ലോകത്ത് സ്ഥാപിതമായ മുഴുവൻ ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടങ്ങളേയും താദാത്മ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉന്നതസ്ഥാനമുള്ളത് രണ്ടാം ഖലീഫയായ ഉമറിനാണ്. നീതിമാനായ ഭരണാധികാരിയായതുകൊണ്ടും നീതി നടപ്പാക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം കർശന നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചതുകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന് നൽകപ്പെട്ട അപരനാമമായിരുന്നു ഉമർ-അൽ ഫാറൂഖ് (സത്യവും അസത്യവും വേർതിരിക്കുന്ന വ്യക്തി). ജനാധിപത്യരീതികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകൂടത്തിൻ കീഴിൽ ജനങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും ഉറപ്പാക്കിയതോടൊപ്പം ഔദ്യോഗിക ഭരണ നിർവഹണത്തിന് ജനങ്ങളെയും അദ്ദേഹം പങ്കാളികളാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങളും ജനനന്മ ലക്ഷ്യം വച്ചുള്ളതായിരുന്നു. ശരിയത്ത് നിയമങ്ങളിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താതെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണ പരിഷ്കാരങ്ങൾ മുഴുവനും നടപ്പാക്കിയത്.

മദീനയിൽ തന്റെ നിത്യേനയുള്ള രാത്രി പരിശോധനയ്ക്കിടയിൽ ഒരു ദിവസം രാത്രി ദയനീയമായൊരു സംഭവത്തിന് ഉമർ ദൃക്‌സാക്ഷിയായി. ഒരു വീട്ടിൽ മാതാവ് അടുപ്പത്ത് എന്തോ ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അവരുടെ കുട്ടികൾ കരയുന്നതായും കണ്ടു. അവരോട് ദയ തോന്നി ഉമർ ചോദിച്ചു, എന്തിനാണ് കുട്ടികൾ ഇത്തരത്തിൽ കരയുന്നത്? വളരെ ദു:ഖത്തോടെ ആ മാതാവ് പറഞ്ഞു, ഈ വീട്ടിൽ ഭക്ഷ്യവസ്തുവായി യാതൊന്നും ഇല്ല. ഈ അടുപ്പത്തിരിക്കുന്ന പാത്രത്തിൽ വെള്ളം മാത്രമേ ഉള്ളൂ. യാതൊരു ഭക്ഷ്യവസ്തുവും ഞാനിതിൽ പാകം ചെയ്യുന്നില്ല. കുട്ടികൾ ഉറങ്ങുന്നതുവരെ പാകം ചെയ്യുന്നതായി ഞാൻ അഭിനയിക്കുകയാണ്. ആ മാതാവിന്റെ ഉത്തരം കേട്ട് ഉമർ ആകെ വ്യാകുലനായി. ഖലീഫയായ താനാണീ കുടുംബത്തിന്റെ ദാരിദ്ര്യാവസ്ഥയ്ക്ക് കാരണമെന്നും അദ്ദേഹം സ്വയം വിലയിരുത്തി.

ഉടനെ ഉമർ മദീന ഭരണകൂടത്തിന്റെ പൊതുധാന്യപ്പുരയിൽ നിന്നും ആ കുടുംബത്തിനുവേണ്ട ധാന്യവും മറ്റ് ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളും വസ്ത്രവും പണവും ശേഖരിച്ച് ആ വീട്ടിൽ എത്തിക്കുകയുണ്ടായി. തന്റെ ഭൃത്യന്മാരെ ആ ചുമതല ഏൽപ്പിക്കുന്നതിന് പകരം അദ്ദേഹം സ്വന്തമായി ചുമന്ന് കൊണ്ടാണവ പ്രസ്തുത ഭവനത്തിലെത്തിച്ചത്. ഇതിനെപ്പറ്റി ചോദിച്ച ഭൃത്യനോട് ഉമർ പറഞ്ഞു: ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം എന്റെ ഉത്തരവാദിത്ത്വമാണ്. അന്ത്യനാളിൽ എന്റെ പാപങ്ങൾ ചുമക്കാൻ ഒരു ഭൃത്യനും ഉണ്ടാകില്ല. ഉമർ ആ വീട്ടിൽ എത്തുകയും സ്വയം പാചകം ചെയ്ത് ആ കുട്ടികൾക്ക് ഭക്ഷണം നൽകുകയും ചെയ്തു. അവർ ഭക്ഷണം കഴിച്ച ശേഷം ഉമർ അവരെ ചിരിപ്പിക്കാനും സന്തോഷിപ്പിക്കാനുമായി അവരുമായി കളികളിലേർപ്പെടുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ടദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, ഞാൻ ഇവരെ കരയുന്നവരായാണ് കണ്ടത്, ഇവരെ ചിരിക്കുന്നവരായിട്ടല്ലാതെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് ഞാൻ വെറുക്കുന്നു. ഇതുകേട്ട് മാതാവ് പറഞ്ഞു, ദൈവം താങ്കളെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾ ഉമർ ഇബ്നു ഖത്താബിനെക്കാൾ മികച്ചവനല്ല.

അപ്പോൾ അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു, നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ ഉമറിനെ അറിയാം?

അപ്പോൾ മാതാവ് പറഞ്ഞു, അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ നന്മ സ്വന്തം ഉത്തരവാദിത്ത്വമായി തന്റെ പിരടിയിൽ ചുമക്കുന്നു. (അദ്ദേഹം ഖലീഫയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അവർ സംസാരിച്ചത്) പിന്നെ എങ്ങനെ ഞങ്ങളദ്ദേഹത്തെ മറക്കും?

ഇതുകേട്ട് ഉമർ കരയാൻ തുടങ്ങി. എന്നിട്ടു പറഞ്ഞു, എല്ലാ ജനങ്ങളും ഉമറിനെക്കാൾ കൂടുതൽ അദ്ദേഹത്തെ അറിയുന്നു.

ഉറവിടം: പ്രവാചക സഹചാരികളുടെയും പിന്തുടർച്ചക്കാരുടെയും ജീവചരിത്ര ശകലങ്ങളിൽ നിന്ന്, ഉമർ ഇബ്നു ഖത്താബ്. ഡോ.എം.ജിലാനി ത്വൈബ പ്രസാധകർ, 2003.

ഉപദേശകസമിതി (മജ്‌ലിസു ശൂറ)

ജനാധിപത്യ രീതിയിൽ നടപ്പാക്കിയ ഖിലാഫത്ത് വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രധാന പ്രത്യേകതയാണ് ഉപദേശകസമിതി (മജ്‌ലിസു ശൂറ) ഒന്നാം ഖലീഫ അബൂബക്കർ ആണ് ഈ സമിതിക്ക് തുടക്കമിടുന്നത്. ഭരണപരമായ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും ഖലീഫ എടുത്തിരുന്നത് പ്രസ്തുത സമിതിയുടെ അഭിപ്രായം ചോദിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആധുനിക ഭരണ വ്യവസ്ഥകളിലെ ക്യാബിനറ്റിനോട് വേണമെങ്കിൽ ഈ ഉപദേശക സമിതിയെ താരതമ്യം ചെയ്യാം. കൂടിയാലോചനയില്ലാതെ ഖിലാഫത്ത് ഭരണത്തിന് നിലനിൽപ്പില്ല എന്ന ഉമറിന്റെ പ്രശസ്തമായ വാക്യത്തിലൂടെ ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയിൽ ഉപദേശകസമിതിക്കുള്ള പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാകുന്നു. ഖലീഫയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ ഏകാധിപത്യ തീരുമാനങ്ങളല്ലയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ് ഉപദേശക സമിതിക്ക് ഖിലാഫത്ത് വ്യവസ്ഥയിലെ സ്ഥാനം. രാഷ്ട്രീയ ഭരണകാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ അറിയുന്നവരും വിദ്യാസമ്പന്നരുമായ വ്യക്തികളെ ആയിരുന്നു ഉപദേശകസമിതിയിലേക്കെടുത്തിരുന്നത്. അലി, അബു ഉബൈദ, ഉസ്മാൻ, ത്വൽഹ, ഇബ്നു സുബൈർ, അബ്ദു റഹ്മാൻ ഇബ്നു ഔഫ് എന്നിവരായിരുന്നു ഉമറിന്റെ ഭരണകാലത്തെ ഉപദേശകസമിതി അംഗങ്ങൾ.

> **"ഉമർ പറയുന്നു കൂടിയാലോചനയില്ലാതെ ഖിലാഫത്തില്ല".**

പ്രവിശ്യാഭരണം

ഭരണസൗകര്യത്തിനായി വികേന്ദ്രീകൃത ഭരണസംവിധാനമാണ് ഖലീഫമാർ നടപ്പിലാക്കിയത്. മദീന തലസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ട് കേന്ദ്രഗവൺമെന്റും സാമ്രാജ്യത്തിലെ പ്രദേശങ്ങളെയെല്ലാം വ്യത്യസ്ത പ്രവിശ്യകളാക്കി വിഭജിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവിശ്യാഗവൺമെന്റും എന്ന തരത്തിലായിരുന്നു ഇത്. വികേന്ദ്രീകൃതഭരണ സംവിധാനം ആദ്യമായി ഇസ്ലാമികലോകത്ത് നടപ്പിലാക്കിയത് ഉമറാണ്. മക്ക, മദീന, ബസ്റ, കൂഫ, പലസ്തീൻ, ഈജിപ്ത് എന്നിവയായിരുന്നു ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലെ പ്രധാനപ്രവിശ്യകൾ. 'വാലി' അല്ലെങ്കിൽ അമീർ എന്നാണ് പ്രവിശ്യ ഗവർണറെ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. പ്രവിശ്യയിലെ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. പ്രവിശ്യാഗവർണറെ ഖലീഫയായിരുന്നു നിയമിച്ചിരുന്നത്. ഭരണ സൗകര്യത്തിനായി പ്രവിശ്യകളെ വീണ്ടും ജില്ലകളായി വിഭജിച്ചിരുന്നു. ജില്ലകളുടെ നിയന്ത്രണം ആമിൽ എന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കീഴിലായിരുന്നു.

യഥാർഥ ഭരണാധികാരി

ഒരിക്കൽ ഒരു റോമൻ പ്രതിനിധി വളരെ മർമപ്രധാനമായൊരു കാര്യം ഉമറിനോട് സംസാരിക്കാൻ മദീനയിലെത്തി. അദ്ദേഹം ഏറെനേരം ഉമറിനെ തിരഞ്ഞുനടന്നു. അങ്ങനെ അംഗരക്ഷകരോ, ആയുധങ്ങളോ, മറ്റ് സുരക്ഷയോ ഒന്നും ഇല്ലാതെ തന്നെ ഒരു മരച്ചുവട്ടിൽ ഉറങ്ങുന്ന ഒരാളെയാണ് ഉമറാണെന്ന് പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തിന് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത്. ആ കാഴ്ച റോമൻ ദൂതനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി! ഒരു സംരക്ഷണവുമില്ലാതെ എത്ര സമാധാനത്തോടെയാണ് ഇസ്ലാമിക സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിപൻ പൊതുനിരത്തിൽ ഉറങ്ങുന്നത്. അദ്ദേഹം ഉമറിനോട് ആദരവോടെ പറഞ്ഞു. അല്ലയോ ഉമർ! താങ്കൾ ഭരിക്കുന്നത് വളരെ നീതിമാനായിത്തന്നെ, അതുകൊണ്ട് താങ്കൾ എല്ലായിടത്തും സുരക്ഷിതനാണ്, താങ്കൾക്ക് എവിടെയും കിടന്നുറങ്ങാം.

റവന്യൂഭരണം

സാമ്പത്തികരംഗത്ത് നിരവധി ഭരണമാറ്റങ്ങൾക്ക് ഉമർ തുടക്കം കുറിച്ചു. ആദ്യമായി സാമ്പത്തിക രംഗം കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ പുതിയൊരു വിഭാഗം ദിവാൻ എന്ന പേരിൽ ആരംഭിച്ചു. പ്രവിശ്യകളിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്ന മൊത്തം വരുമാനം നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നതും അവ വ്യത്യസ്ത ആവശ്യങ്ങൾക്കായി വിതരണം ചെയ്തിരുന്നതും ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു. പൊതുഖജനാവിലേക്ക് പ്രധാനമായും വരുമാനങ്ങൾ എത്തിയിരുന്നത് സക്കാത്ത്, ജിസിയ, ഖറാജ്, ഗനീമ തുടങ്ങിയ മാർഗങ്ങളിലൂടെയായിരുന്നു. മണ്ണിന്റെ പ്രത്യേകതയുടേയും ജലലഭ്യതയുടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂനികുതി പല പ്രദേശങ്ങൾക്കും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു.

ഇസ്‌ലാമിക ഭരണക്കൂടത്തിന് കീഴിലെ അമുസ്‌ലിം പൗരന്മാർ ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന് നൽകേണ്ട നിർബന്ധ നികുതിയാണ് ജിസിയ. ഇവരുടെ ജീവനും സ്വത്തും അഭിമാനവും സംരക്ഷിക്കുന്നത് ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടമായിരുന്നു. ഇവർ യുദ്ധമുണ്ടാകുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തെ സഹായിക്കാൻ യുദ്ധത്തിലേർപ്പെട്ടാൽ ഇവരെ ജിസിയയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിയിരുന്നു. ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിലെ അമുസ്‌ലിമുകളെ മൊത്തത്തിൽ 'ദിമ്മികൾ' എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നത്. കാർഷിക വിളകളിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനത്തിന്റെ പത്തിലൊന്ന് എന്ന തോതിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്ന നികുതിയാണ് 'ഉഷർ'

ഖജനാവിലെ പണം ചിലവഴിക്കാനും വ്യവസ്ഥാപിതമായ രീതികൾ ഉമർ നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. പൊതുക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായിട്ടായിരുന്നു മുഴുവൻ വരുമാനവും ചെലവഴിച്ചിരുന്നത്. കൃഷിവികസിപ്പിക്കാനായി ഒരു വിഹിതം അദ്ദേഹം മാറ്റിവച്ചിരുന്നു കനാലുകൾ നിർമിച്ചുകൊണ്ട് ജലസേചനസൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തി. ഇസ്‌ലാമിക ഭരണകൂടത്തിൽ കീഴിലെ മുഴുവൻ സ്ഥലങ്ങളുടെയും സർവെ ആദ്യമായി നടക്കുന്നത് ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലാണ്.

ഹിജ്റ കലണ്ടർ

ഹിജ്റ കലണ്ടർ എന്ന പേരിൽ ഒരു മുസ്‌ലിം കലണ്ടർ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതും ഉമർ ആയിരുന്നു. എ.ഡി. 634 ലാണ് അദ്ദേഹം ഹിജ്റ കലണ്ടർ നടപ്പിലാക്കിയത്. പ്രവാചകന്റെ ഹിജ്റയെ ഓർമിപ്പിച്ചുകാണ്ട് തുടങ്ങിയ ഈ കലണ്ടറിന്റെ ഒന്നാമത്തെ വർഷം ആയി കണക്കാക്കുന്നത് തന്നെ എ.ഡി. 622 ആണ്.

ഹിജ്റ കലണ്ടർ ആരംഭിച്ചത് ഉമറാണ്.

സൈനികഭരണം

സൈനികരംഗത്തും ഉമർ നിരവധി പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി. സ്ഥിരം സൈന്യമെന്നും താൽക്കാലിക സൈന്യമെന്നും മൊത്തം സൈന്യത്തെ രണ്ടായി വിഭജിച്ചു. സ്ഥിരം സൈന്യം വ്യവസ്ഥാപിതമായ നിയമാവലികളുള്ള ഔദ്യോഗിക സൈനിക വിഭാഗമായിരുന്നു. എന്നാൽ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗം യുദ്ധമുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥയിൽ

സ്വമേധയാ യുദ്ധത്തിന് തയാറായി വരുന്നവരായിരുന്നു. സൈന്യത്തിന്റെ ഇടയിലെ മറ്റൊരു വിഭജനമായിരുന്നു കാലാൾപ്പട, കുതിരപ്പട തുടങ്ങിയവ. ഔദ്യോഗിക സൈന്യത്തിന് ബൈത്തുൽ മാലിൽ നിന്നും നേരിട്ടായിരുന്നു ശമ്പളം നൽകിയിരുന്നത്. സൈനികത്തലവന്മാരെ ഖലീഫ നേരിട്ടാണ്നിയമിച്ചിരുന്നത്.

നീതിന്യായവകുപ്പ്

നീതിമാനായ ഭരണാധികാരി എന്ന നിലയിലാണ് ഖലീഫ ഉമർ ഏറ്റവുമധികം പ്രസിദ്ധി നേടിയത്. നീതി കൃത്യമായി നടപ്പിലാക്കിയ ഭരണാധികാരി എന്ന നിലയിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന് അൽ-ഫാറൂഖ് എന്ന അപരനാമം ലഭിച്ചത്. അദ്ദേഹം കോടതിയെയും നിയമത്തെയും ഭരണനിർവഹണത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്രമാക്കി. മദീനയിലെ കേന്ദ്ര ഭരണത്തിന്റെ കീഴിൽ ചീഫ് ജഡ്ജിയെയും പ്രവശ്യകളിൽ പ്രവിശ്യാജഡ്ജികളെയും നിയമിച്ചു. പ്രവിശ്യാക്കോടതിയിലെ വിധിക്കെതിരെ കേന്ദ്രകോടതിയിൽ അപ്പീൽ പോകാൻ ജനങ്ങൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു.

ഇതിന് പുറമെ നിരവധി ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉമർ നടത്തുകയുണ്ടായി. ഔദ്യോഗിക ജീവിതത്തിൽ നിന്നും വിവരിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പെൻഷൻ സംവിധാനവും അംഗവൈകല്യം ഉള്ളവർക്ക് പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങളും ഉമർ നടപ്പിലാക്കി. അവശ്യവസ്തുക്കളും ധാന്യങ്ങളും റേഷൻ വ്യവസ്ഥയിൽ ജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കി. രാത്രികാലങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പോലീസ് സേനയെ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ട് നിരത്തുകളിൽ പരിശോധന നടത്തുന്ന സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി. നിരവധി വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ പള്ളികളോട് ചേർന്ന് ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. ജനങ്ങൾക്ക് അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യവും ഖലീഫയെവരെ ചോദ്യം ചെയ്യുവാനുള്ള അവകാശങ്ങളും നൽകിയിരുന്നു.

ഉമറിന്റെ വധം

എ.ഡി. 644 ലാണ് ഉമർ മരണപ്പെടുന്നത്. പേർഷ്യൻ അടിമയായ അബു ലുഅ്ലുഅ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഫൈറൂസാണ് തെറ്റിദ്ധാരണയുടെ പേരിൽ ഖലീഫ ഉമറിനെ പ്രഭാത പ്രാർത്ഥനയ്ക്കിടെ വധിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരാതിക്ക് ഉടനടി ഉമർ പരിഹാരം നിർദ്ദേശിച്ചില്ല എന്ന കാരണം കൊണ്ടായിരുന്നു ഇപ്രകാരം ചെയ്തത്. മുറിവേറ്റ ഉമർ ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ തന്നെ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഉസ്മാൻ (644-656 എ.ഡി)

മരണക്കിടക്കയിൽ വച്ച് ഉമർ അടുത്ത ഖലീഫയായി തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ ആറ് വ്യക്തികളുടെ പേര് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ഇവരിലാരെയെങ്കിലും അടുത്ത ഖലീഫയായി തെഞ്ഞെടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അബ്ദുറഹ്മാൻ ഇബ്നു ഔഫ്, സഅ്ദ്, സുബൈർ, ഉസ്മാൻ, അലി, ത്വൽഹ എന്നിവരായിരുന്നു പ്രസ്തുത വ്യക്തികൾ. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്നുപേരിൽ നിന്ന് ഉസ്മാനെ ഖലീഫയായി ഉപോദശകസമിതി തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് ജനങ്ങൾ മുഴുവനും ഉസ്മാനെ എ.ഡി. 644 ൽ ഖലീഫയായി ബൈഅത്ത് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ഉസ്മാന്റ് ഖിലാഫത്ത് പന്ത്രണ്ട് വർഷക്കാലമായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ ആറു വർഷം ഇസ്ലാമിക സാമ്രാജ്യം വികസിപ്പിക്കുകയും സമാധാനം നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

എ.ഡി. 654– ൽ ഇസ്‌ലാമിക സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ വിസ്തൃതി കൂടുതൽ വ്യാപിച്ചു.

ഉസ്മാനെതിരെയുള്ള ആരോപണങ്ങൾ

ഉസ്മാന്റെ ഭരണത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ആറ് വർഷങ്ങളിൽ സമാധാനപൂർവ്വമായ അന്തരീക്ഷമായിരുന്നു ഇസ്‌ലാമിക സാമ്രാജ്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. അതിനു ശേഷം നിരവധി ആഭ്യന്തര പ്രശ്നങ്ങളും ആരോപണങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ഉയർന്നു വരികയും പിന്നീടത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വധത്തിലേക്കെത്തുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിനെതിരെയുള്ള ആദ്യത്തെ ആരോപണം ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ നിയമിച്ചിരുന്ന പല ഗവർണ്ണർമാരേയും സ്ഥലം മാറ്റുകയും പകരം അശക്തരായ ഗവർണ്ണർമാരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നതായിരുന്നു. ഈജിപ്തിലെ ഗവർണറായിരുന്ന അംറ് ഇബനു ആസ്സിനെ മാറ്റികൊണ്ട് തൽസ്ഥാനത്ത് ഉസ്മാന്റെ തന്നെ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട അബീ സറബിനെ നിയമിച്ചു. അതേപോലെ കൂഫയിലെ ഗവർണറായിരുന്ന സഅദ് ഇബ്നു അബി വഖാസിനെ മാറ്റിക്കൊണ്ട് വലീദ് ഇബ്നു അഖ്ബയെ നിയമിച്ചു. ഇദ്ദേഹവും ഉസ്മാന്റെ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട ആളായിരുന്നു.

ഇത്തരം നടപടികൾ അദ്ദേഹത്തെ സ്വജനപക്ഷപാതിത്വം സ്വീകരിക്കുന്ന ഖലീഫയെന്ന ആരോപണത്തിന് അർഹനാക്കി. ഉസ്മാന്റെ വംശമായ ഉമയ്യ കുടുംബത്തിലെ വ്യക്തികളെയാണ് അദ്ദേഹം പുതിയ ഗവർണർമാരും ഭരണ ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി നിയമിച്ചതെന്ന ആരോപണമാണ് അദ്ദേഹത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം ആരോപിക്കപ്പെട്ടത്. സിറിയയിലേക്ക് നിയമിച്ച പുതിയ ഗവർണറായ മുആവിയ്യയുടെ നിയമനത്തോടെയായിരുന്നു ഈ ആരോപണം ശക്തമായത്.

ഉസ്മാനെതിരെയുള്ള അടുത്ത ആരോപണമായിരുന്നു ബൈത്തുൽമാലിലെ ധനം തെറ്റായ രീതിയിലും സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങൾക്കും കുടുംബക്കാർക്കും വേണ്ടി ചില വഴിച്ചുവെന്നത്. പരമ്പരാഗതമായിതന്നെ ധനികരായിരുന്ന ഉമയ്യ വംശത്തിലെ അംഗങ്ങൾ സ്വന്തം പണം കൊണ്ട് അവർ നടത്തിയ വ്യവഹാരങ്ങളെല്ലാം ജനങ്ങൾ പൊതുഖജനാവ് ധൂർത്തടിക്കുകയാണെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ചു.

ചിത്രം 5.8

ഉസ്മാനെതിരെയുള്ള മൂന്നാമത്തെ ആരോപണമായിരുന്നു ഖുർആൻ കത്തിച്ച ഭരണാധികാരിയെന്നത്. അബൂബക്കറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ ക്രോഡീകരിച്ച ഖുർആന്റെ പ്രതികളായിരുന്നു വ്യത്യസ്ത പ്രവിശ്യകളിൽ പാരായണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. എന്നാൽ വ്യത്യസ്ത പ്രവിശ്യകളിൽ അറബിഭാഷ അറിയാത്തവർ ഖുർആൻ തെറ്റായരീതിയിൽ പാരായണം ചെയ്യാനും, അവരുടേതായ ഭാഷയിൽ പുതിയ ഖുർആൻ പ്രതികൾ നിർമിക്കുവാനും തുടങ്ങി. ഇത് മനസ്സിലാക്കിയ ഉസ്മാൻ ഖുർആൻ പാരായണത്തിന് ഒരു ഏകീകൃത പാരായണരീതി ഉണ്ടാക്കുകയും ഹഫ്സയുടെ കൈയിൽ നിന്നും യഥാർഥ കോപ്പിയുടെ കൈയെഴുത്തു പ്രതികൾ വീണ്ടും സൈദ് ഇബ്നു സാബിത്തിനെ നിയോഗിച്ചു കൊണ്ട് ക്രോഡീകരിക്കുകയും ഇവ പിന്നീട് പ്രവിശ്യകളിലേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും അവർ തത്സമയം ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്നവ മദീനയിലേക്ക് തിരിച്ചയയ്ക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഈ തെറ്റിദ്ധാരണകളുടെ യാഥാർഥ്യം മുഖ്യധാര മുസ്ലിമുകൾ പിന്നെ മനസ്സിലാക്കിയത് ഈ കുപ്രചാരണങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുത്തത് അബ്ദുള്ള ഇസ്ഹു സബയായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈജിപ്ത് കേന്ദ്രീകരിച്ച് കുപ്രചരണങ്ങൾക്ക് തുടക്കമിട്ടവർ പ്രസ്തുത പ്രചരണത്തിൽ നിന്ന് പിന്മാറാതെ ഉസ്മാനെ വധിക്കാനുള്ള തീരുമാനത്തിലേക്കെത്തി ഈ തീരുമാനമെടുക്കുന്നത് കൂഫ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു. മുൻ ഖലീഫ അബൂബക്കറിന്റെ മകനായ മുഹമ്മദും കൂഫയിൽ ഈ ഗൂഢാലോചനയിൽ പങ്കെടുത്തു. കൂഫ, ബസറ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും യുദ്ധസന്നാഹവുമായി അവർ മദീനയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. ഇവർ ഉസ്മാന്റെ വീട് വളയുകയും അവരൊന്നിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു.

അലി (656 - 661 എ.ഡി)

ഖലീഫ ഉസ്മാന്റെ വധത്തിന് ശേഷം പ്രവാചകന്റെ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട അലിയാണ് അടുത്ത ഖലീഫയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടത്. ഭരണമേറ്റെടുത്ത ഉടനെ നിരവധി പ്രതിസന്ധികളും പ്രശ്നങ്ങളും നാലാം ഖലീഫയ്ക്ക് നേരിടേണ്ടി വന്നു.

ആഭ്യന്തരയുദ്ധങ്ങൾ

തുടക്കത്തിൽ അലി നേരിട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ പ്രധാനമായും തന്നെ ഉസ്മാന്റെ വധവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ഉസ്മാന്റെ ഘാതകർക്കെതിരെ നടപടിയെടുക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തം ഖലീഫ എന്ന നിലയിൽ അലിയുടെ ചുമതലയായിരുന്നു. ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയായിരുന്നില്ല ഉസ്മാന്റെ വധത്തിന്റെയും ഗൂഢാലോചനയുടെയും പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചത്. അതുകൊണ്ട് ഘാതകരെ കണ്ടെത്തുക എളുപ്പമായിരുന്നില്ല. ഇതിന്റെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തി

ചിത്രം 5.9 ബസറ

ച്ചവരെ മുഴുവൻ കണ്ടെത്തുകയും ഓരോരുത്തരുടെയും പങ്കിനനുസരിച്ച് അർഹ മായ ശിക്ഷ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് കാലതാമസം നേരിടുന്ന ഒരു പ്രക്രിയ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ ഇത് മനസ്സിലാക്കാതെ ഒരു വിഭാഗം യാഥാ സ്ഥിതിക വിശ്വാസികളും ഉമയ്യ കുടുംബക്കാരും അലിക്കെതിരെ പ്രക്ഷോഭ ങ്ങളുമായി രംഗത്തുവന്നു.

ജമൽ യുദ്ധം 565 എ.ഡി

ഉസ്മാന്റെ ഘാതകർക്കെതിരെയുള്ള ശിക്ഷ താമസിക്കാൻ ഇടയായ അലിയുടെ തീരുമാനം പ്രവാചകന്റെ പ്രധാന അനുയായികളിൽപ്പെട്ട ത്വൽഹയും സുബൈറും അംഗീകരിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ട് അവർ അലിക്ക് നൽകിയ ബൈഅത്ത് തിരിച്ചു വാങ്ങി. തുടർന്ന് ഉസ്മാന്റെ രക്തത്തിന് പകരം ചോദിക്കാത്ത ഖലീഫ അലിക്കെതിരെ സൈനികനീക്കം നടത്താൻ അവർ തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ അവസരത്തിൽ മദീനയിൽ ജനപിന്തുണ കുറയുന്നത് മനസ്സിലാക്കിയ അലി കൂഫയിലേക്ക് ജനങ്ങളുടെ പിന്തുണ തേടി. വിയോജിപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ച നേതാ ക്കളായ വൻപിച്ച സുബൈദ മദീനയിൽ നിന്ന് ബസറയിലേക്ക് നീങ്ങുകയും അലി ക്കെതിരെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ തയ്യാറെടുക്കുകയും ചെയ്തു. മക്കയിൽ ഹജ്ജ് ചെയ്യാൻ പോയ പ്രവാചക പത്നിയായ ആയിശ തിരിച്ചുവരുന്ന വേളയി ലായിരുന്നു മദീനയിലെ ഈ സ്ഥിതി വിശേഷങ്ങൾ അറിയുന്നത്. ഈ പ്രശ്ന ത്തിൽ അലിയുടെ പക്ഷത്ത് ചേരാതെ എതിർഭാഗത്ത് ചേർന്ന് ഉസ്മാന്റെ രക്ത ത്തിന് വേണ്ടി യുദ്ധത്തിലേർപ്പെടാൻ അവരും തീരുമാനിച്ചു.

തനിക്കെതിരെയുള്ള സൈനിക നീക്കം നേരിടാൻ അലിയും കൂഫയിലെ സൈന്യവും യുദ്ധ സജ്ജരായി. രഞ്ജിപ്പിനായി അലി പലതവണ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും എതിർപക്ഷം യുദ്ധത്തിനായി തയ്യാറെടുത്തു. തുടർന്ന് ഇരുസൈന്യവും ബസറ യുടെ സമീപത്തു വച്ച് യുദ്ധത്തിലേർപ്പെട്ടു. ത്വൽഹയും സുബൈറും യുദ്ധത്തിൽ പരാജയപ്പെടുകയും മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തതിനെ തുടർന്ന് മറ്റുള്ള മുസ്ലി മുകളെല്ലാം അലിയുടെ തീരുമാനത്തെ അംഗീകരിച്ചു. ആയിശയെ പിന്നീട് എല്ലാ വിധ ബഹുമതികളോടും കൂടെ മദീനയിലേക്ക് തിരിച്ചയച്ചു. താൻ സഞ്ചരിച്ച ഒട്ടക പ്പുറത്തിരുന്നു കൊണ്ടായിരുന്നു ആയിശ ഈ യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുത്തത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഈ യുദ്ധത്തിന് ജമൽ യുദ്ധം (ഒട്ടക യുദ്ധം) എന്ന പേരുവന്നത്. ഈ യുദ്ധാനന്തരമാണ് മദീനയിൽ നിന്നും കൂഫയിലേക്ക് പൂർണ്ണ മായും ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം അലി മാറ്റുന്നത്.

സിഫ്ഫീൻ യുദ്ധം (657. എ.ഡി.)

ഉസ്മാന്റെ കാലഘട്ടത്തിലായിരുന്നു സിറിയയിലെ ഗവർണറായി മുആവിയ്യ ഇബ്നു അബു സുഫ്യാനെ നിയമിക്കുന്നത്. അധികാരമോഹിയായ അദ്ദേഹം ഉസ്മാന്റെ അവസാന കാലഘട്ടത്തിൽ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഭരണാധികാരിയെ പ്പോലെയാണ് പ്രവർത്തിച്ചത്. ഉസ്മാന്റെ വധം തന്റെ രാഷ്ട്രീയ ഉയർച്ചയ്ക്കുള്ള ഇന്ധനമായി മാറ്റുകയും ഉസ്മാന്റെ ഘാതകർക്കെതിരെ ഉടനടി ശിക്ഷയ്ക്ക് വിധേയമാക്കാതെ താമസിപ്പിക്കുന്നത് ഏറ്റവും വലിയ കുറ്റമാണെന്ന് സിറിയ യിലെ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. സിറിയയിൽ ഭൂരിഭാഗം ജനങ്ങളും ഉമയ്യ വംശത്തിൽ പെട്ടവരായിരുന്നു. മുആവിയ്യയുടെ ഈ

അഭിപ്രായം സ്വീകരിച്ച സിറിയയിലെ ജനങ്ങൾ അലിക്കെതിരെ പ്രക്ഷോഭവുമായി രംഗത്തു വന്നു. ജമൽ യുദ്ധത്തിന് ശേഷം സിറിയയിൽ മുആവിയ്യ കൂടുതൽ ശക്തനാവുകയും അലിക്കെതിരെ സൈന്യത്തെ തയാറാക്കുകയും ചെയ്തു. യൂഫ്രട്ടീസ് നദിയുടെ തീരത്ത് സിഫ്ഫീൻ എന്ന സ്ഥലത്തു വച്ച് അലിയുടെ സൈന്യവും മുആവിയ്യയുടെ സൈന്യവും തമ്മിൽ ഏറ്റുമുട്ടുകയും അലിയുടെ പക്ഷം വിജയത്തോടടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ചിത്രം 5.10

പരാജയം മുന്നിൽകണ്ട് മുആവിയ്യ തന്ത്രപരമായി വിജയം തനിക്കനുകൂലമാക്കി മാറ്റാൻ തീരുമാനിച്ചു. യുദ്ധഭൂമിയിൽ വച്ച് അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യവും തങ്ങളുടെ കുന്തത്തിൽ ഖുർആൻ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ള പ്രശ്നം ഇത് തീരുമാനിക്കട്ടെ എന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സമാധാനപ്രിയനായ അലി യുദ്ധം അവസാനിപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിക്കുകയും മുആവിയ്യ ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രകാരം മധ്യസ്ഥത വച്ചുകൊണ്ട് പ്രശ്നം അവസാനിപ്പിക്കാമെന്ന് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ തീരുമാനം അംഗീകരിക്കാത്ത ഒരു വിഭാഗം മുസ്‌ലിമുകൾ അലിയുടെ സൈന്യത്തിൽ നിന്ന് സ്വമേധയാ വിട്ടു നിൽക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. അവരാണ് പിൽകാലത്ത് 'ഖവാരിജുകൾ' എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെട്ടത്. മുആവിയ്യയുടെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് അംറ് ഇബ്നു ആസ്സിനെയും അലിയുടെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് അബു മൂസഅൻ അശ്അരിയേയും മധ്യസ്ഥത വഹി

ക്കാൻ തിരഞ്ഞെടുത്തു. അശ്അരിയേക്കാൾ ബുദ്ധിമാനായിരുന്ന അംറു ഇബ്നു ആസ്സ്, ഇവരുടെ സംവാദം തുടങ്ങുന്നതിന് മുമ്പ് മുആവിയ്യ തന്റെ സിറിയയിലെ ഗവർണർ സ്ഥാനം രാജിവച്ചതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. അബു മൂസൽഅൻ അശ്അരി ഖലീഫ സ്ഥാനത്തുനിന്നും അലിയെ നീക്കിയതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. തൊട്ടുടനെ അംറു ഇബ്നുൽ ആസ്സ് മുആവിയ്യയുടെ കൈപിടിച്ചുയർത്തിക്കൊണ്ട് ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഖലീഫ സ്ഥാനത്തേക്ക് മുആവിയ്യയെ ഞാൻ നിർദ്ദേശി ക്കുന്നതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. തുടർന്ന് സംവാദം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയാതെ അശ്അരി നിശ്ശബ്ദനായി. ബഹുഭൂരിഭാഗം ജനങ്ങളും മുആവിയ്യയുടെ ഖിലാഫത്ത് അംഗീകരിച്ചില്ല. തുടർന്ന് അലി തന്നെ ഖലീഫയായി തുടർന്നു. ഇത്തരത്തിൽ യുദ്ധം കീഴടങ്ങാതെ തന്നെ മുആവിയ്യ തനിക്കനുകൂലമാക്കി മാറ്റി. സിഫ്ഫിൻയുദ്ധാനന്തരം ഇസ്ലാമിക ലോകത്ത് രണ്ടു പേർ ഭരണാധികാരി യാവുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടായി. കൂഫ കേന്ദ്രീകരിച്ച് അലിയുടെ ഭരണവും സിറിയ കേന്ദ്രീകരിച്ച് മുആവിയ്യയുടെ ഭരണവും.

ഖവാരിജുകൾ

സിഫ്ഫീൻ യുദ്ധാനന്തരം ഉയർന്നുവന്ന ഇസ്ലാമിലെ ആദ്യത്തെ വിഭാഗീയ പ്രസ്ഥാനമാണ് ഖവാരിജുകൾ. സിഫ്ഫീൻ യുദ്ധം അവസാനിപ്പിക്കാനായി തെര ഞ്ഞെടുത്ത മധ്യസ്ഥ ചർച്ചയെന്ന തീരുമാനത്തെ എതിർത്തുകൊണ്ട് അലിയുടെ സൈന്യത്തിൽ നിന്നും വിട്ടുനിന്നവരാണ് ഖവാരിജുകൾ. മുഖ്യധാരയിൽ നിന്നും പുറത്തു പോയവർ എന്നാണ് ഖവാരിജുകൾ എന്ന വാക്കിനർഥം. വിധി നിർണ യിക്കാനുള്ള അധികാരം ദൈവത്തിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും ഇല്ല എന്ന ആപ്തവാക്യം ഉയർത്തി പിടിച്ചായിരുന്നു ഖവാരിജുകൾ പ്രചരണം നടത്തിയത്.

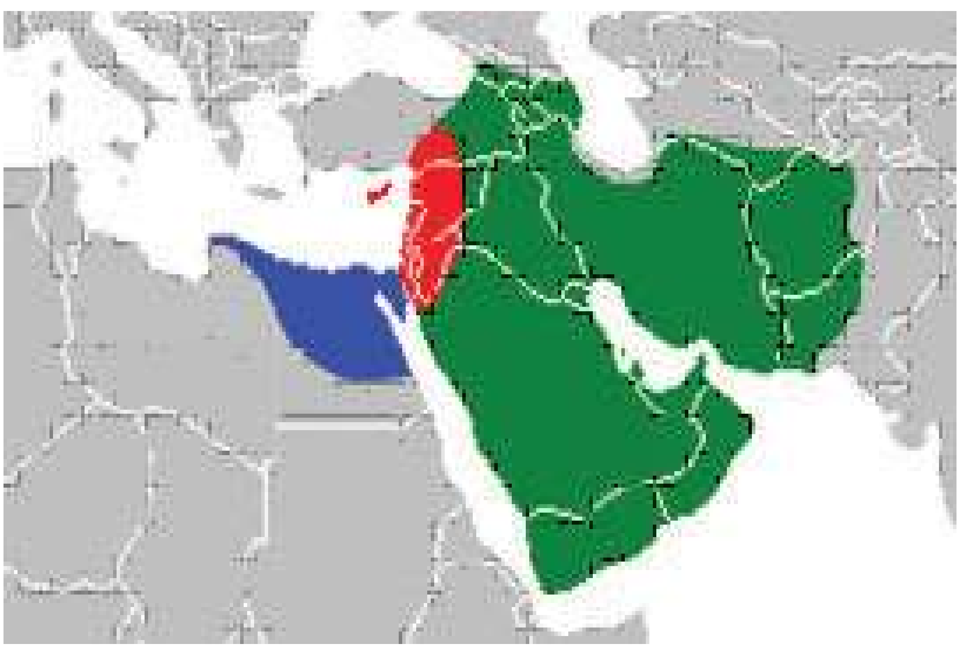

ചിത്രം 5.11 അലിയുടെ ഭരണകാലഘട്ടം

ഈ തീരുമാനത്തിലൂടെ വലിയ പാതകമാണ് അലിയും മുആമവിയ്യയും അംറ് ഇബ്നു ആസ്സും ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് ഖവാരിജുകൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തീവ്ര നിലപാടുകാരായ ഖവാരിജുകൾ ഇവരെ മൂന്നുപേരെയും വധിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഖവാരിജുകളുടെ പ്രക്ഷോഭം അവസാനിപ്പിക്കാൻ അലി നഹർവ്വാനിൽ വച്ച് അവരെ യുദ്ധത്തിലൂടെ പരാജയപ്പെടുത്തി. എങ്കിലും മൂന്ന് പേരെയും വധിക്കാൻ ഖവാരിജുകൾ തയാറെടുത്തു. അംറ് ഇബ്നു ആസ്സും മുആമിയ്യയും ഖവാരിജുകളുടെ വധശ്രമത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടെങ്കിലും, അബ്ദുറഹ്മാൻ ഇബ്നു മുൽജിം എന്ന ഖവാരിജിന്റെ കയ്യാൽ എ.ഡി. 661-ൽ ഖലീഫ അലി വധിക്കപ്പെട്ടു.

ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷതകൾ

അറേബ്യൻ ഉപദ്വീപിലാണ് ഖിലാഫത്ത് എന്ന പുതിയ ഭരണരീതിക്ക് തുടക്കമിടുന്നത്. സമകാലികവും ആധുനികവുമായ പല ഭരണവ്യവസ്ഥകളിൽ നിന്നും അതിനെ വ്യത്യസ്തമാക്കുന്ന ചില പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷതകളുണ്ട്.

1) ഖലീഫയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രത്യേകതയാണ് അതിന്റെ ഭരണാധികാരിയായ ഖലീഫയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതി. ഏകപക്ഷീയമായല്ല ഖലീഫയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. പാരമ്പര്യമായി കിട്ടുന്ന ഒരു സ്ഥാനവുമായിരുന്നില്ല ഖലീഫ എന്ന അധികാരം. മറിച്ച് നാമനിർദ്ദേശത്തിലൂടെയോ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെയോ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയെ ജനങ്ങൾ മുഴുവനും ഖലീഫയായി അംഗീകരിക്കുന്നതായി ബൈഅത്ത് പ്രഖ്യാപിക്കണം. ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പുരീതി ജനാധിപത്യ മൂല്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായിരുന്നു.

ചിത്രം 5.12 ഖിലാഫത്ത് ഭരണം

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഖലീഫ ജനങ്ങളെ ഭരിക്കുന്നവനായിരുന്നില്ല. മറിച്ച് പ്രവാചകൻ നടപ്പാക്കിയ നിയമങ്ങളും ദൈവത്തിന്റെ നിയമങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്ന പ്രതിനിധി മാത്രമായിരുന്നു. ഭരണകൂടത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന സ്ഥാനം ഖലീഫ ക്കായിരുന്നു. അദ്ദേഹമായിരുന്നു ജനങ്ങളുടെ നേതാവും ഭരണാധികാരിയും മതനേതാവും.

2) ഉപദേശകസമിതി - ശൂറാ സമിതി

ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രത്യേകതയായിരുന്നു ഖലീഫയെ ഉപദേശിക്കാൻ നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഉപദേശക സമിതി. ഈ സമിതിയുടെ അംഗീകാരമോ അനുമതിയോ ഇല്ലാതെ ഖലീഫയ്ക്ക് തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല. ഒന്നാം ഖലീഫ അബൂബക്കറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ രൂപം കൊണ്ട പ്രസ്തുത സമിതിക്ക് വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു രൂപമുണ്ടായത് ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലാണ്. യഥാർഥത്തിൽ ഈ ഉപദേശകസമിതിയുടെ സാന്നിധ്യ മായിരുന്നു ഖിലാഫത്ത് വ്യവസ്ഥയെ ജനാധിപത്യ രീതിയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്ന പ്രധാന ഘടകം. സമൂഹത്തിലെ വിദ്യാസമ്പന്നരും രാഷ്ട്രീയ കാര്യങ്ങളിൽ പരിചയമുള്ളവരും ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുന്നവരുമായിരുന്നു ഉപദേശകസമിതിയിലെ അംഗങ്ങൾ.

3) വികേന്ദ്രീകൃതഭരണം

തലസ്ഥാനനഗരിയായ മദീനയിൽ കേന്ദ്രഭരണ സംവിധാനവും കേന്ദ്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ പ്രവിശ്യകളായി തിരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവിശ്യാഭരണ സംവിധാനവുമായിരുന്നു നടപ്പാക്കിയിരുന്നത്. ഭരണ സൗകര്യത്തിനായുള്ള ഈ വിഭജനമാണ് വികേന്ദ്രീകൃത ഭരണസംവിധാനം എന്നറിയപ്പെടുന്നത്. ഖലീഫ ഉമ റിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങൾ ഇസ്ലാമിക ഭരണത്തിന് കീഴി ലാക്കിക്കൊണ്ട് വലിയ സാമ്രാജ്യമായി മാറി. പിടിച്ചടക്കിയ പ്രദേശങ്ങളെയെല്ലാം പ്രവിശ്യകളായി വിഭജിച്ചുകൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുത ഭരണസംവിധാനം നടപ്പാ ക്കിയത്. ഖലീഫയ്ക്ക് പകരമായി പ്രവിശ്യകളിലെ ഭരണം നിയന്ത്രിച്ചിരുന്ന പ്രവിശ്യാഗവർണറായിരുന്നു 'വാലി.' പ്രവിശ്യകളെ വീണ്ടും ജില്ലകളായി തിരി ച്ചിരുന്നു. ഈ സംവിധാനത്തിലൂടെ മദീനയിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ ഏത് പ്രവിശ്യകളിലെ ഏത് പ്രദേശത്തെയും കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കാൻ ഖലീഫക്ക് സാധിച്ചിരുന്നു.

4) ബൈത്തുൽ മാൽ (പൊതുഖജനാവ്)

പ്രവാചക കാലഘട്ടത്തിലാണ് ബൈത്തുൽമാൽ എന്ന രൂപത്തിലുള്ള പണ സമാഹരണരീതി ആരംഭിച്ചത്. അബൂബക്കർ ഇതുതന്നെ തുടർന്ന് പോന്നെങ്കിലും ഉമറിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലാണ് വ്യവസ്ഥാപിതമായൊരു ഭരണവിഭാഗമായി ബൈത്തുൽ മാൽ മാറുന്നത്. 636 എ.ഡി യിലാണ് ദിവാൻ എന്ന പേരിൽ ഔദ്യോ ഗികമായി ബൈത്തുൽ മാൽ രൂപീകരിച്ചത്. അന്ന് പ്രസ്തുത വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമ തല അബ്ദുള്ള ഇബ്നു അർഖമിനാണ് നൽകിയത്. വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്ത വിഭാഗക്കാരിൽ നിന്നും അവരുടെ വരുമാനത്തിന്റെ തോതനു സരിച്ച് നികുതിയായും കൂടാതെ മറ്റ് മാർഗങ്ങളിലൂടെയും പൊതുഖജനാവിലേ

ക്കുള്ള പണം സമാഹരിച്ചിരുന്നു. സമാഹരിക്കുന്ന ധനം വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിലേക്ക് ജനക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വിതരണം ചെയ്തിരുന്നു. തന്റെ ഇഷ്ടത്തിനനുസരിച്ച് ഖജനാവിലെ പണം ഉപയോഗിക്കാൻ ഖലീഫയ്ക്ക് യാതൊരു അവകാശവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

5) അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യവും സമത്വവും

ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ആശയമായിരുന്നു അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യവും സമത്വവും. ഖലീഫ ഒരിക്കലും ജനങ്ങളെ ഭരിക്കുന്ന വ്യക്തിയായിരുന്നില്ല. മറിച്ച്, അവരെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന നേതൃസ്ഥാനം മാത്രമേ ഖലീഫയ്ക്ക് നൽകപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥയിലെ മുഴുവൻ ജനങ്ങൾക്കും മുസ്‌ലിമായാലും അമുസ്‌ലിമായാലും പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യവും സമത്വവും നൽകിയിരുന്നു. അതവർക്ക് നൽകപ്പെട്ടിരുന്ന അവകാശമായിരുന്നു. ഖലീഫയുടെയും ഉപദേശക സമിതിയുടെയും തീരുമാനത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ജനങ്ങൾക്ക് പൂർണസ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ജനങ്ങളുടെ ജീവനും സ്വത്തും അഭിമാനവും സംരക്ഷിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തം ഖലീഫയ്ക്കായിരുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഖിലാഫത്ത് ഭരണവ്യവസ്ഥ ജനാധിപത്യമൂല്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന തരത്തിലായിരുന്നുവെന്ന് പറയുന്നത്. ജനാധിപത്യ രീതിയിൽ നിന്നും അതിനെ വ്യത്യസ്തമാക്കുന്നത് നിയമനിർമാണം ശരീഅത്തിന്റെയും നിയമത്തിന്റെയും ഖുർആന്റെയും പ്രവാചകന്റെ രീതിയേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയായിരുന്നുവെന്നതാണ്.

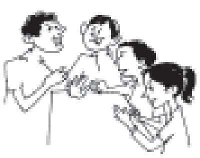

അന്ത്യോക്യയിലുണ്ടായിരുന്ന ഗോത്രവർഗരാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥയെയും ഖിലാഫത്ത് ഭരണത്തെയും താരതമ്യം ചെയ്യുക.

ഖലീഫയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

ഏറെക്കുറെ ജനാധിപത്യ രീതിയിലായിരുന്നു ഖലീഫയെ തിരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നത്. സാഹചര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത അനുസരിച്ചായിരുന്നു നാല് ഖലിഫമാരുടെയും തിരഞ്ഞെടുപ്പ്. ഖലീഫ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രണ്ട് പ്രധാനഘട്ടങ്ങളാണ്.

(1) ഖലീഫയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

(2) ബൈഅത്ത് പ്രഖ്യാപനം. (ജനങ്ങൾ ഖലീഫയെ അംഗീകരിക്കുന്നതായി പ്രഖ്യാപിക്കൽ.) ബൈഅത്ത് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഭരണാധികാരിയും പ്രജകളും തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധമാണ്.

ഇസ്‌ലാമിലെ പതാക

പൊതുവെ ഇസ്‌ലാമിന് പതാകയൊന്നുമില്ല, എന്നിരുന്നാലും പ്രവാചകൻ വെള്ളയോ കറുപ്പോ ബാനറിനായിരുന്നു യുദ്ധവേളയിൽ മുൻതൂക്കം നൽകിയിരുന്നത്. വെള്ള പരിശുദ്ധിയുടെ പ്രതികമാകുന്നു. കറുപ്പ് ദൈവീക നീതിയുടെ പ്രതീകവും. ചന്ദ്രക്കലയും നക്ഷത്രവും റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങളായിരുന്നു. പതിനാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ തുർക്കികൾ അനത്തോളിയ പിടിച്ചടക്കിയതോടെ ഇവരണ്ടും ഇസ്‌ലാമിന്റെ അടയാളമായി അവർ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട് വരെ ഒട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അടയാളമിതായിരുന്നു. പിന്നീട് പല മുസ്‌ലിം രാഷ്ട്രങ്ങളും തങ്ങളുടെ ഔദ്യോഗിക മുദ്രയായി ഇവ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങി.

വിലയിരുത്തൽ ചോദ്യങ്ങൾ

1. താഴെ തന്നിട്ടുള്ള സംഭവങ്ങളെ വർഷങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കുക.

   സിഫ്ഫിൻ യുദ്ധം, യമാമ യുദ്ധം, ജമൽ യുദ്ധം, യർമൂക്ക് യുദ്ധം

2. ഉമറിനെ മാതൃക ഭരണാധികാരിയായി ചരിത്രം വിലയിരുത്തുന്നു. നിങ്ങൾ ഈ അഭിപ്രായത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ കാരണം വ്യക്തമാക്കുക.
3. ഉസ്മാനെതിരെ ഉയർന്നുവന്ന ആരോപണങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുക.
4. ഖവാരിജുകളെപ്പറ്റി ഒരു കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക.

എ	ബി	സി
അബൂബക്കർ	ഖുർആൻ ക്രോഡീകരണം	പേർഷ്യ
ഉമർ	നഹർവാൻ	സൈദ് ഇബ്നു സാബിത്ത്
ഉസ്മാൻ	റിദ്ദയുദ്ധം	ഖവാരിജുകൾ
അലി	ഖാസിയ്യ യുദ്ധം	മുസൈലിമ

തുടർ പഠനം

മദീനയിലുണ്ടായിരുന്ന ഇസ്‌ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭരണപ്രവർത്തനങ്ങളും നയങ്ങളും പ്രധാനമായും ജനനന്മ ലക്ഷ്യം വച്ചുള്ളതായിരുന്നു. - ചർച്ച നടത്തുക.